

Рейтинговий звіт ARCE 001-002 про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	Товариство з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	визначення
Дата визначення:	19.12.2013 р.
Дата оновлення:	25.11.2014 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери ua у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Вихідна інформація

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність Товариства з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» за 2013 рік та 9 місяців 2014 року, а також внутрішню інформацію, надану компанією у ході рейтингового процесу.

Рейтингова оцінка ґрунтується на інформації, наданій клієнтом, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо покупки або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Історія кредитного рейтингу

Дата	18.12.2013	25.11.2014
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB	uaBBB
Прогноз:	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу Товариства з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» підтримується:

- стійкими ринковими позиціями: ТОВ «АРЦ» є одним з провідних підприємств України у сфері гео-інжинірингу;
- значним досвідом роботи, а також наявністю необхідної матеріально-технічної бази, що дозволяє ТОВ «АРЦ» успішно реалізовувати проекти як в Україні, так і за її межами;
- диверсифікацією клієнтського портфелю підприємства за географічною ознакою;
- низьким рівнем насиченості ринку;
- інформаційною відкритістю та прозорістю діяльності підприємства.

Рівень кредитного рейтингу Товариства з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» обмежується:

- значною залежністю діяльності ТОВ «АРЦ» від законодавчого регулювання галузі, пов'язаного з ліцензуванням, сертифікацією, акредитацією, отриманням дозвільної документації як в Україні, так і на території інших країн;
- чутливістю діяльності підприємства до валютних ризиків;
- можливими складнощами, пов'язаними зі своєчасним та повним отриманням коштів від замовників державного сектору за виконані роботи.

Основні показники

Основні балансові показники, тис. грн.

Показник	2009	2010	2011	2012	2013	9 міс. 2014
Активи	44 869	58 593	49 394	19 214	15 546	13 041
Основні засоби	2 524	6 950	6 919	8 253	4 941	3 091
Фінансові інвестиції	30 013	30 013	30 013	16	16	16
Товарно-матеріальні запаси	57	18	139	263	331	1 105
Поточна дебіторська заборгованість	7 206	16 507	6 506	7 323	6 966	6 817
Грошові кошти	3 833	3 413	814	3 297	482	98
Власний капітал	33 417	33 704	33 336	9 276	8 950	(454)
Довгострокові зобов'язання	7 265	12 258	13 943	6 826	4 243	8 704
Поточна кредиторська заборгованість	4 187	12 731	1 744	3 112	1 896	4 022

Джерело: фінансова звітність ТОВ «АРЦ»

Основні показники операційної діяльності, тис. грн.

Показник	2009	2010	2011	2012	9 міс. 2013	2013	9 міс. 2014
Чистий дохід від реалізації продукції	27 409	8 898	6 519	34 725	4 908	8 934	1 647
Собівартість реалізованої продукції	0	3 207	7 966	17 007	220	1 145	2 733
Інші операційні доходи	0	5 210	5 283	1 008	698	793	1 530
Інші операційні витрати	24 438	10 625	3 503	14 540	6 166	9 242	9 801
Інші доходи	0	43	51	2	0	1	1
Інші витрати	0	0	5	619	1	78	47
Чистий прибуток (збиток)	27 092	287	371	3 051	(781)	(739)	(9 404)

Джерело: фінансова звітність ТОВ «АРЦ»

Загальна інформація Товариство з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» (далі – ТОВ «АРЦ» або підприємство) було створено у 2000 році, підприємство є наступником одного з основних аерознімальних підприємств СРСР - «Київського об'єднаного авіаційного загону».

ТОВ «АРЦ» було зареєстровано 02.03.2000 р. Шевченківською районною у м. Києві Державною адміністрацією (Свідоцтво про державну реєстрацію - серія А00 №015062, код ЄДРПОУ: 30678461).

На сьогодні ТОВ «АРЦ» є одною з провідних компаній у сфері надання комплексних послуг гео-інжинірингу як українським замовникам, так і клієнтам близького та далекого зарубіжжя. Компанія є власником торгової марки «Аэрогеоинформатика™».

Згідно з останньою редакцією Статуту, затвердженого загальними зборами учасників (Протокол №22 від 22.12.2008 р.) та зареєстрованого 13.01.2009 р. статутний капітал ТОВ «АРЦ» станом на 30.09.2014 р. складає 7 400,0 грн. (сплачений у повному обсязі). Єдиним учасником підприємства є ТОВ «Алгоритм Авіа» (володіє 100% статутного капіталу ТОВ «АРЦ»), що дозволяє компанії здійснювати одноосібний контроль за діяльністю ТОВ «АРЦ».

Операційна діяльність На сьогодні ТОВ «АРЦ» є високотехнологічною інжиніринговою компанією, яка надає комплекс послуг за такими основними напрямками: аерозйомки та лазерне сканування; геодезичні та топографічні роботи; землевпорядні роботи; створення ГІС-сервісів (географічні інформаційні системи); геологія, геофізика тощо.

Наявність у власності високотехнологічного та сучасного обладнання, а також значного досвіду роботи за вищезазначеними напрямками дозволяють ТОВ «АРЦ» виконувати замовлення та вирішувати задачі у різних сферах (Таблиця 1).

Таблиця 1. Основні сфери та галузі застосування послуг ТОВ «АРЦ»

Сфера застосування послуг ТОВ «АРЦ»	Задачі, які вирішує ТОВ «АРЦ»
Лісні та заповідні ресурси	Інвентаризація землі, кадастрова зйомка
Рослинний та тваринний мир	Створення та актуалізація навігаційних GPS-карт
Сільське господарство та земельні ресурси	Паспортизація/сертифікація об'єктів
Водні та рибні ресурси	Підготовка к проектуванню та будівництву
Ресурси надр (горні виробітки, шахти, оцінка запасів)	Облік ресурсів за кількістю, видам, територією
Надзвичайні ситуації, екологія	Моніторинг та оцінка екологічних забруднень
Гідрографія (акваторії морів, судоходні шляхи)	Наповнення / актуалізація ГІС
Автомобільні дороги, трубопроводи,	Візуалізація об'єктів
Лінії електропередач	Оцінка технічного стану об'єктів електромережевого господарства
Державні кордони	Моніторинг стану глибин
Будівництво	Моніторинг несанкціонованої забудови

Джерело: інформація ТОВ «АРЦ»

ТОВ «АРЦ» входить у юридично неформлену Корпорацію (групу компаній), яка спеціалізується на наданні гео-інжинірингових, авіаційних, хендлінгових та інших послуг. До складу корпорації окрім ТОВ «АРЦ» входять компанії-резиденти: ПрАТ «Авіакомпанія «Колумбус», ТОВ «Авіаціна хендлінгова компанія «Авіахендлінг», ТОВ «Кетеринг Сервіс»; компанія-нерезидент «AVIA STAR S.A.» (Панама) та інші компанії.

Специфіка основної діяльності ТОВ «АРЦ» передбачає необхідність отримання значної кількості ліцензій, сертифікатів на обладнання, свідоцтв, спеціальних дозволів на виконання певних видів робіт тощо. Операційну діяльність ТОВ «АРЦ» в окремих напрямках регулюють такі державні органи та організації як: Державна авіаційна служба України, Служба безпеки України, Державна архітектурно-будівельна інспекція, «Інспекційне та сертифікаційне бюро», ДП «Укрметртестстандарт», ННЦ «Інститут метрології», EASA (European Aviation Safety Agency) тощо.

ТОВ «АРЦ» виконує замовлення як в Україні та і за її межами. Так, окрім українських компаній, підприємство має успішний досвід співпраці з Республікою Молдовою, Вірменією, Румунією, Угорщиною, Литовською Республікою, Туркменістаном, Республікою Екваторіальною Гвінеєю, Федеративною Республікою Нігерією. Таким чином, слід зазначити наявність диверсифікації географічних напрямів роботи ТОВ «АРЦ», що є позитивним фактором.

Підприємство співпрацює з такими організаціями як: Norwegian Mapping Authority (роботи виконуються для Державного комітету кадастра нерухомості при уряді Вірменії), ТОВ «Магелан ГІС» (Україна), ПрАТ «Київенерго» (Україна), КП «Аеропорт Вінниця» (Україна) тощо.

На думку агентства на сьогодні діяльність ТОВ «АРЦ» пов'язана з низкою ризиків, які безпосередньо впливають на фінансові результати:

- високий рівень законодавчого регулювання, необхідність отримання значної кількості дозвільної документації, а також необхідність періодичного оновлення (підтвердження) діючої документації;
- ризики, пов'язані з міжнародною діяльністю підприємства (у т.ч. дотримання норм дозвільних систем іноземних країн у частині перетину кордонів);
- можливе зниження ділової активності суміжних сфер бізнесу, у яких працюють підприємства – основні споживачі продукції та послуг ТОВ «АРЦ»;
- у структурі портфелю замовлень значну питому вагу протягом останніх років займають органи державною влади, державні організації та підприємства України. На думку агентства це може визивати певні складнощі, пов'язані зі своєчасним та повним отриманням коштів від замовників державного сектору за виконані роботи та надані послуги на фоні обмеженого фінансування відповідних державних цільових програм;
- валютні ризики, пов'язані з веденням зовнішньоекономічної діяльності, залученням позикових ресурсів у іноземній валюті тощо.

Фінансові показники Станом на 30.09.2014 р. валюта балансу ТОВ «АРЦ» становила 13 041,2 тис. грн. (Рисунок 1). Скорочення за період з 30.09.2013 р. по 30.09.2014 р. на 11,3% було зумовлено відображенням амортизаційних відрахувань, зменшенням залишків грошових коштів на рахунках, у структурі пасиву – збитковою діяльністю.

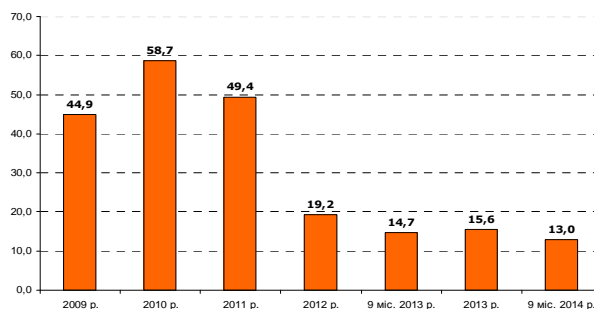


Рисунок 1. Динаміка зміни валюти балансу ТОВ «АРЦ», млн. грн.

Джерело: за даними фінансової звітності ТОВ «АРЦ»

Станом на 30.09.2014 р. основним джерелом формування активів підприємства виступали позикові та залучені ресурси. Власний капітал на кінець III кварталу 2014 року мав від'ємне значення на рівні (-) 453,6 тис. грн. (за рахунок збиткової діяльності, що у свою чергу було пов'язано з відображенням курсових втрат). Власний капітал був сформований зареєстрованим капіталом, зменшеним на суму непокритого збитку.

Позикові та залучені ресурси підприємства станом на кінець періоду, що аналізувався, практично повністю було представлено коштами, які надійшли у формі кредиту від нерезидента – 8 704,4 тис. грн. (+4 546,8 тис. грн. за рахунок девальвації національної валюти та переоцінки обсягу зобов'язань, 66,7% валюти балансу). Крім того, залучені ресурси було представлено поточною товарною кредиторською заборгованістю – 3 962,0 тис. грн. (30,4% валюти балансу).

Вищевказані джерела формували активи, які переважно було представлено: балансовою вартістю основних засобів – 3 091,4 тис. грн. або 23,7% активів підприємства (обладнання, транспортні засоби тощо). На більш ліквідні активи, а саме: грошові кошти на рахунках – 97,6 тис. грн.; поточну дебіторську заборгованість (6 817,2 тис. грн., насамперед заборгованість контрагентів за роботи, послуги), товарно-матеріальні запаси (1 105,0 тис. грн.) приходилось 61,5% активів підприємства.

Таким чином, станом на 30.09.2014 р. поточна фінансово-господарська діяльність ТОВ «АРЦ», в умовах наявності довгострокових фінансових зобов'язань, характеризувалась помірним рівнем залежності діяльності підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

Діяльність ТОВ «АРЦ» протягом періоду з 31.12.2009 р. по 30.09.2013 р. була здебільшого прибутковою, що було забезпечено надходженням виручки від основної діяльності (виконання замовлень, надання послуг). Проте, за підсумками

2013 року та 9 місяців 2014 року, діяльність підприємства була збитковою, що було зумовлено насамперед понесеними курсовими втратами. Так, за підсумками перших трьох кварталів 2014 року підприємство отримало (-) 9 403,5 тис. грн. збитків.

Зниження обсягів отриманої виручки за підсумками 9 місяців 2014 року на 66,4% до рівня в 1 647,4 тис. грн. та, відповідно, коливання основних показників рентабельності було зумовлено наявністю довгострокових договорів у портфелі підприємства, виконання яких передбачено у 2015-2016 рр. (Таблиця 2).

Таблиця 2. Динаміка основних показників рентабельності ТОВ «АРЦ»

Показник	2009	2010	2011	2012	9 міс. 2013	2013	9 міс. 2014
Рентабельність діяльності, %	1,2	3,2	5,7	8,8	-*	-*	-*
Валова рентабельність, %	н/д	64,0	-*	51,0	95,5	87,2	-*
Операційна рентабельність, %	1,4	3,1	5,1	12,1	-*	-*	-*

*показник має від'ємне значення

Джерело: показники розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «АРЦ»

Боргове навантаження Показники фінансової незалежності та автономії ТОВ «АРЦ» протягом періоду, що аналізувався, характеризувався негативною динамікою, що було зумовлено отриманням збитків та, відповідно, зменшенням власного капіталу. Показник ЕВІТДА, розрахований за останні 12 місяців, мав від'ємне значення (Таблиця 3).

Таблиця 3. Основні показники боргового навантаження ТОВ «АРЦ»

Показник	2011	2012	9 міс. 2013	2013	9 міс. 2014
Коефіцієнт фінансової незалежності, %	67,5	48,3	57,8	57,6	-*
Чистий робочий капітал, тис. грн.	(3 596,3)	1 006,0	2 667,0	3 670,1	(3 661,4)
Коефіцієнт фінансової автономії, %	212,5	93,3	137,2	135,7	-*
ЕВІТДА, тис. грн. (за останні 12 міс.)	н/д	7 420,6	3 651,2	-*	-*
Чистий борг, тис. грн.	13 128,7	3 529,4	3 023,7	3 761,1	8 606,8
Співвідношення чистого боргу та ЕВІТДА	н/д	0,5	0,8	-*	-*

*показник має від'ємне значення

Джерело: показники розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «АРЦ»

Станом на 30.09.2014 р. чистий борг ТОВ «АРЦ» суттєво збільшився (+128,8%) у порівнянні з аналогічним показником, розрахованим станом на 31.12.2013 р., що було зумовлено девальвацією національної валюти та переоцінкою зобов'язань за кредитом, виданим у іноземній валюті.

Як результат, на кінець III кварталу 2014 року показник чистого боргу суттєво перевищував ЕВІТДА. При цьому, враховуючі те що зобов'язання за кредитом є довгостроковими (погашення у 2018 році), рівень боргового навантаження ТОВ «АРЦ» оцінюється як помірний.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг Товариства з обмеженою відповідальністю «АВІАЦІЙНИЙ РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР» підтверджено на рівні **uaBBB**, прогноз «стабільний»

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

Начальник відділу корпоративних рейтингів

О. В. Чорноротов

Додатки

Балансові дані ТОВ «АРЦ», тис. грн.

Актив	2009	2010	2011	2012	2013	9 міс. 2014
I. Необоротні активи	32 538	36 963	36 933	8 270	5 280	3 208
Незавершені капітальні інвестиції	0	0	0	1	322	0
Основні засоби	2 524	6 950	6 919	8 253	4 941	3 091
Довгострокові фінансові інвестиції	30 013	30 013	30 013	16	16	16
Інші необоротні активи	0	0	0	0	0	100
II. Оборотні активи	12 033	20 222	7 792	10 927	10 266	9 833
Запаси	57	18	139	188	331	1 105
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	1 640	5 080	4 997	6 596	3 084	2 150
Дебіторська заборгованість за розрахунками:						
з бюджетом	5	714	127	180	202	450
Інша поточна дебіторська заборгованість	5 561	10 713	1 381	546	3 681	4 217
Грошові кошти та їх еквіваленти	3 833	3 413	814	3 297	482	98
Інші оборотні активи	936	284	334	45	15	73
Витрати майбутніх періодів	298	1 508	4 669	18	2 472	17 40
Баланс	44 869	58 693	49 394	19 214	15 546	13 041
Пасив						
I. Власний капітал	33 417	33 704	33 336	9 276	8 950	(454)
Зареєстрований капітал	7	7	7	7	7	4
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	33 410	33 697	33 699	9 269	8 943	(461)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	7 265	12 258	13 943	6 826	4 242,7	8 704
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	4 187	12 731	1 744	3 112	2 353	4 790
Кредиторська заборгованість за товари та послуги	2 372	6 789	17 35	2 145	1 889	3 962
Поточні зобов'язання за розрахунками:						
з бюджетом	123	0	1	147	0	6
зі страхування	0	0	0	4	4	17
з оплати праці	0	0	0	33	3	36
Інші поточні зобов'язання	1 692	5 942	8	782	457	769
Доходи майбутніх періодів	0	0	0	0	0	0
Баланс	44 869	58 693	49 394	19 214	15 546	13 041

Джерело: фінансова звітність ТОВ «АРЦ»

Дані звіту про фінансові результати ТОВ «АРЦ», тис. грн.

Показник	2009	2010	2011	2012	9 міс. 2013	2013	9 міс. 2014
Чистий дохід від реалізації продукції	27 409	8 898	6 519	34 725	4 908	8 934	1 647
Інші операційні доходи	0	5 210	5 283	1 008	698	793	1 530
Інші доходи	0	43	51	2	0	1	1
Разом чисті доходи	27 409	14 151	11 852	35 734	5 606	9 728	3 178
Собівартість реалізованої продукції	0	3 207	7 966	17 007	220	1 145	2 733
Інші операційні витрати	24 438	10 625	3 503	14 540	6 166	9 242	9 801
Інші витрати	2 568	0	5	619	1	80	47
Разом витрати	27 016	13 909	11 474	32 166	6 387	10 467	12 581
Податок на прибуток	76	32	7	517	0	0	0
Чистий прибуток (збиток)	317	287	371	3 051	(781)	(739)	(9 404)

Джерело: фінансова звітність ТОВ «АРЦ»